

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 39C/41/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119218022
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Bowker
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2021:7119218022.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice I v konaní pred sudkyňou JUDr. Lenkou Bowker v právnej veci žalobcu: C., bytom: C., XXX XX C., občan SR, v zastúpení: JUDr. Jana Šepeľová, advokátka, so sídlom: Námestie slobody 13/25, 066 01 Humenné, proti žalovanej: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom: Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy s príslušenstvom

rozhodol:

I. Konanie o zaplatenie sumy 200,- Eur titulom trov právneho zastúpenia vo veci podania žiadosti o predbežné prejednanie nároku a konanie o zaplatenie úroku z omeškania z a s t a v u j e .

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

III. Žalovanej p r i z n á v a voči žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 31.12.2019 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu sumy 219.343,80 s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne odo dňa oznámenia MS SR, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody alebo odo dňa uplynutia šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovanie nároku až do zaplatenia. Žalobca žiadal priznať aj náhradu trov konania.

2. Žalobca v žalobe tvrdil nasledovné skutočnosti: Uznesením vyšetrovateľa Odboru boja proti organizovanej kriminalite - východ sp. zn. V. zo dňa 29.11.2004 bolo voči jeho osobe začaté trestné stíhanie a bolo vznesené obvinenie za trestný čin Založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. Zákona a za trestný čin Nedovolené prekročenie štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona. Uznesením sudcu Krajského súdu Banská Bystrica s právomocou Špeciálneho súdu sp. zn. Pš 62/04 dňa 3.12.2004 bol žalobca vzatý do väzby podľa § 68 ods. 1 Tr. poriadku z dôvodov § 67 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku, t.j. kolúzna a preventívna (predstihová) väzba, pričom táto mu začala plynúť dňa 30.11.2004 o 6,10 hod. Uznesením sudcu Krajského súdu Banská Bystrica s právomocou Špeciálneho súdu sp. zn. Pš 62/04 zo dňa 25.5.2005 bola jeho väzba predĺžená do 30.9.2005. Uznesením a opatrením Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR Bratislava sp. zn. VII Gv 37/041-157 zo dňa 8.9.2005 bol ihneď prepustený na slobodu. Po viac ako 11 rokoch vyšetrovania, dokazovania, stresu, strachu, prebdených nocí bolo jeho trestné stíhanie ukončené oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Košice I č.k. 5T/84/2014-144 zo dňa 5.10.2015, pretože nebolo dokázané, že skutky spáchal žalobca. Krajským prokurátorom podané odvolanie bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 9To/30/2016-189 zamietnuté. Celé trestné konanie, kedy žalobca bol označovaný ako organizátor vysoko organizovanej - štruktúrovanej zločineckej skupiny od základu zmenilo jeho život. Správy o jeho stíhaní a vzatí do väzby sa rýchlo šírili, dokonca bol zverejnený článok v Korzári, kde bolo uvedené jeho celé meno, priezvisko

a vek. Stíhaním a väzbou trpela a naďalej trpí jeho občianska česť, dôstojnosť a dôveryhodnosť v jeho rodine i širokom okolí, kde sa pohyboval a pohybuje. V priamej súvislosti s jeho stíhaním a väzbou mu vznikli značne negatívne následky, keď mal uzavretú Pracovnú zmluvu so zamestnávateľom T. s nástupom do práce dňa 1.12.2004 so základnou mzdou 8.500,- Sk mesačne, avšak z dôvodu obmedzenia jeho osobnej slobody dňa 30.11.2004 a následným vzatím do väzby nemohol do tejto práce nastúpiť a po prepustení na slobodu je logické, že zamestnávateľ si zaňho našiel náhradu resp. nebolo spoločensky vhodné spájať sa s jeho menom. Trestné stíhanie a najmä vzatie do väzby zle vplývalo na jeho matku S., s ktorou aj v tej dobe žil v spoločnej domácnosti. Jeho matka bola dlhodobo od r. 1992 liečená na psychiatrickej ambulancii a jej stav sa rapídne zhoršil po tom, čo ho začala riešiť polícia. Do dnešného dňa sa s tým matka nevyrovнала, pretože žijú v malom meste, kde nikto nerieši, že bol oslobodená, ale to, že za ním chodili policajti a bol v base atď. Psychiatrickú ambulanciu dlhodobo navštevuje aj samotný žalobca, pretože stále má pocity úzkosti, depresie, slabú náladu, budí sa, má problémy so sústredením panické ataky, obavné myslenie, pesimistické postoje a to od vzatia do väzby. Väzba mala negatívny dopad na jeho osobu, na jeho rodinný, spoločenský a sociálny život. Izolácia, pocit neistoty vo vzťahu k výsledku trestného konania a tiež zníženie životného štandardu ho viedlo k psychickým poruchám. Počas 11 rokov dlhého trestného stíhania nemohol nikde vycestovať, nemohol sa zamestnať. Žalobca bol v kolúznej väzbe, ktorá je najprísnejším väzobným obmedzením postaveným na prísnejších pravidlách a túto nemožno nahradiť žiadnym iným prostriedkom, po dobu 283 dní, čo je viac ako 9 mesiacov strachu, stresu, neistoty. Nezákonným rozhodnutím v danej veci bolo uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 29.11.2004, nezákonné rozhodnutie o väzbe bolo vydané dňa 3.12.2004, t.j. boli vydané pred účinnosťou zákona č. 412/2012 Z.z., a preto nie je prípustná aplikácia § 17 ods. 4 stanovujúceho limit nemajetkovej ujmy. V dôsledku trestného stíhania, vzatia do väzby žalobca utrpel ujmu v osobnom, rodinnom, pracovnom živote, došlo k negatívnej zásahu do rodinného, spoločenského života, strate priateľov a známych, k spoločenskej izolácii, k verejnému odsúdeniu, keďže všetci verili v jeho vinu za tak závažný trestný čin, ktorý mu bol kladený za vinu. Významnou skutočnosťou, ktorá ovplyvnila verejnú mienku, bola medializácia v novinách, pretože verejnosť vnímala uvádzané informácie ako dôveryhodné a pravdivé. Ukončené trestného stíhania však medializované nebolo a negatívny vplyv trestného stíhania pretrváva doteraz vo forme verejnej mienky vzhľadom na nedostatok právneho vedomia obyvateľov. Všetky vyššie uvedené následky trestného stíhania predstavujú nemajetkovú ujmu, ktorá je v príčinnej súvislosti s nezákonným rozhodnutím ako aj nezákonnou väzbou. Dňa 5.9.2019 podal žalobca na Ministerstvo spravodlivosti SR žiadosť o predbežné prejednanie nároku, o ktorej nebolo do podania žaloby rozhodnuté. Nárok na náhradu škody pozostáva z: 1/ náhrady za 283 dní väzby vo výške 16.980 Eur = 283 dní x 30 Eur, 2/ náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 150.000 Eur, pretože samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením, 3/ ušlej mzdy vo výške 45.457,50 Eur - minimálna mzda od 1.12.2004 do právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku, 4/ trov obhajoby vyplatených JUDr. Lenhardovi vo výške 6.706,30 Eur a 5/ trov právneho zastúpenia vo veci podania žiadosti o predbežné prejednanie nároku vo výške 200 Eur.

3. Žalobca na preukázanie svojich tvrdení označil a predložil nasledovné dôkazy: uznesenie KS v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu sp. zn. Pš 62/04 zo dňa 25.5.2005, uznesenie a opatrenie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry SR Bratislava sp. zn. VII Gv 37/041-157 zo dňa 8.9.2005, rozsudok Okresného súdu Košice I č.k. 5T/84/2014-144 zo dňa 5.10.2015, uznesenie KS v Košiciach č.k. 8to/30/2016-189 zo dňa 30.9.2016, článok v denníku Korzár, pracovná zmluva, lekárske správy, žiadosť o predbežné prerokovanie nároku + podací lístok, výsluch žalobcu.

4. Žalobca v konaní použil nasledovné prostriedky procesného útoku: skutkové tvrdenia uvedené v žalobe, návrhy na vykonanie vyššie uvedených dôkazov.

5. Žalovaná sa k žalobe vyjadřila podaním zo dňa 25.2.2020, v ktorom uviedla, že: I. Na vznik zodpovednosti za škodu je potrebné kumulatívne splnenie troch podmienok - 1) aby nastala udalosť, ktorá má za následok vznik škody, 2) vznik škody/ujmy a 3) príčinná súvislosť medzi skutočnosťou, ktorej následkom má byť utrpená škoda a vznikom škody. V konaní o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím/rozhodnutím o väzbe môže byť úspešný len ten žalobca, ktorý preukáže všetky tri skutočnosti zároveň. Podľa názoru žalovanej nie je možné žalobcom namietané uznesenie o vznesení obvinenia Prezídia Policajného zboru, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite Východ, Oddelenie vyšetrovania, ČVS: PPZ-31/BOK-V-I-2004 zo dňa 29.11.2004, považovať za nezákonné rozhodnutie v zmysle § 5 a nasl. zák. č. 514/2003 Z. z., keďže toto nebolo po nadobudnutí právoplatnosti zrušené pre jeho nezákonnosť príslušným orgánom (dozorujúcim

prokurátorom), a nespĺňa tak atribúty nezákonného rozhodnutia, ako ich vyžaduje ustanovenie § 6 ods. 1 zák. č. 514/2003 Z. z., Slovenská republika nemôže niesť zodpovednosť za škodu údajne spôsobenú rozhodnutím, ktoré bolo vydané v súlade so zákonom a nebolo pre jeho nezákonnosť zrušené. Nie je žiadnym spôsobom preukázané, či žalobca vôbec podal sťažnosť voči uzneseniu o vznesení obvinenia, teda či využil opravný prostriedok proti ním namietanému rozhodnutiu, čo je v zmysle § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. taktiež podmienkou pre vznik práva na náhradu škody podľa tohto zákona. Oslobodenie spod obžaloby automaticky neznamená, že orgány činné v trestnom konaní postupovali pri vznesení obvinenia nesprávne, resp. nezákonne, a preto nemožno vyvodiť nezákonnosť ich rozhodovania len z titulu samotného oslobodenia spod obžaloby. Nie je možné uznesenie o vznesení obvinenia, ktoré nevyústi v právoplatný odsudzujúci rozsudok, paušálne považovať za nezákonné a vždy je treba prihliadať na konkrétne okolnosti prípadu, ako napríklad konanie žalobcu, pre ktoré nemohol byť vykonaný dôkaz znaleckým posudkom, pretože odmietol poskytnúť porovnávacie vzorky hlasu ako aj odmietnutie vyjadriť sa k návrhu na vzatie do väzby. Žalobca bol oslobodený spod obžaloby pre dôkaznú núdzu a súd by mal zohľadniť, že nespolupracoval s orgánmi činnými v trestnom konaní, čím by mohol dosiahnuť skrátenie konania a preukázať svoju nevinu. Žalovaná má teda za to, že trestné stíhanie žalobcu bolo začaté a vedené v súlade s Trestným poriadkom, uznesenie o vznesení obvinenia nebolo príslušným orgánom - dozorujúcim prokurátorom zrušené ani nahradené iným. Žalobca zároveň nepreukázal splnenie podmienky podania sťažnosti proti vzneseniu obvinenia v zmysle § 6 ods. 2 zák. č. 514/2003 Z. z. II. Z rozhodnutia o väzbe je zrejmé, že v čase rozhodovania o väzbe boli splnené zákonné predpoklady i materiálne podmienky pre uvalenie väzby, ktoré v spojení s okolnosťami prípadu, za ktorých sa o väzbe rozhodovalo, dali súdu reálny základ pre vzatie žalobcu do väzby z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. b) a § 67 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku. Súd pri vzatí žalobcu do väzby postupoval v súlade s príslušnými ustanoveniami Trestného poriadku, pričom vychádzal zo zisteného skutkového stavu, ktorý odôvodňoval oprávnenosť uvalenia väzby na obvineného - žalobcu z dôvodu podľa § 67 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku. Dôvody väzby teda boli pri jej uvalení dané (čo svojim rozhodnutím potvrdil i Najvyšší súd SR, ktorý uznesením zo dňa 5.1.2005, č. k. 1To/95/2004, žalobcu ponechal vo väzbe aj po jeho sťažnosti proti uzneseniu o vzatí do väzby), trvanie väzby bolo svojou dĺžkou primerané okolnostiam prípadu a účelu jej nariadenia. Mimo uvedenej skutočnosti v danej veci je naplnená dikcia ustanovenia § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z., v zmysle ktorej žalobcovi nevzniká právo na náhradu škody z dôvodu, že žalobca si vzatie do väzby zavinil sám svojim konaním. Podľa rozhodnutia o väzbe žalobca (ako obvinený) bol nezamestnaný a práve trestnou činnosťou pozostávajúcou z množstva dieľčích skutkov po dlhšiu dobu si mal zabezpečovať obživu. Rovnako z výsledkov telefonických odposluchov, z výsledkov domových prehliadok a z výpovede Jaroslava Badžu vyplynula dostatočná dôkazná situácia na vzatie žalobcu do kolúznej a preventívnej väzby. Žalobca pri vypočúvaní pred sudcom pre prípravné konanie odmietol vypovedať, čo bolo síce jeho právo, avšak takéto konanie vzbudzuje podozrenie, nakoľko nevinné osoby majú dôvod uvádzať skutočnosti vo svoj prospech. Všetky vyššie uvedené skutočnosti preukazujú, že konaním žalobcu, ku ktorému došlo ešte v čase pred zadržaním a rozhodovaním o jeho väzbe, sa objektívne naplnila dikcia ustanovenia § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z. z. o väzbe z dôvodu zavinenia žalobcu, ktorá bráni vzniku nároku na náhradu škody. III. Žalobca neunesol ani dôkazné bremeno preukázania vzniku samotnej škody a rozsahu náhrady, ktorej sa svojou žalobou domáha a, predovšetkým, príčinnej súvislosti medzi namietanými rozhodnutiami a vznikom žalobcom deklarovanej škody. a) Náhrada škody požadovaná žalobcom v podobe účelne vynaložených nákladov na obhajobu v trestnom konaní vo výške 6 706,30 Eur za úkony obhajcu JUDr. Mariána Lenharda má predstavovať výšku škody žalobcu. Ak aj JUDr. Marián Lenhard takúto sumu prijal, táto bola vyplatená Martinou Makohusovou, čo znamená, že žalobcovi žiadna škoda nevznikla, nakoľko sa neprejavila v majetkovej sfére žalobcu. Z vyúčtovania odmeny za obhajobu v trestnom konaní rovnako vyplýva, že odmena JUDr. Mariána Lenharda je odmenou zmluvnou a nie tarifnou, ako to v konaniach o náhradu škody vyžaduje súdna prax, navyše z tohto vyúčtovania nie je zrejماً účelnosť niektorých trov v súvislosti s odstraňovaním nežiaduceho stavu trestného stíhania. Napríklad uskutočnenie štyroch právnych porád od 29.12.2004 do 1.3.2005 pred podaním žiadosti o prepustenie z väzby dňa 11.3.2005 alebo dve právne porady z 16.3.2005 a 21.3.2005 pred výsluchom p. Badžu, tiež dve právne porady z 2.5.2005 a 19.5.2005 pred vyjadrením sa k návrhu na predĺženie väzby sa javia ako neúčelné aj v súvislosti s vyúčtovaním s nimi spojených nákladov a straty času. Nie je ďalej preukázané, že obhajca žalobcu v trestnom konaní skutočne vykonal všetky úkony právnej služby tak, ako sú vyúčtované v listine „Vyčíslenie náhrady trov konania - obhajoby, číslo spisu advokáta 34/18“. Samotný rozpis a vyúčtovanie úkonov právnej služby nie sú dostatočné na preukázanie toho, že obhajca sa na tom ktorom úkone zúčastnil, resp. že sa vôbec daný úkon uskutočnil. Škoda žalobcovi vznikla v príčinnej súvislosti s nesprávnym a nadhodnoteným vyúčtovaním trov, a zodpovednosť za takto

spôsobenú škodu nesie právny zástupca žalobcu, ktorý ho zastupoval v trestnom konaní. Nie je splnená podmienka existencie príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím a spôsobenou škodou (teda medzi namietaným uznesením o vznesení obvinenia a nákladmi vynaloženými na odstránenie stavu ním vyvolaného). b/ Nárok na náhradu trov právneho zastúpenia vo veci podania žiadosti o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody vo výške 200 EUR je nedôvodný, nakoľko zákonodarca výslovne vylúčil možnosť priznania nákladov na predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody. c) K náhrade škody v podobe ušlej mzdy vo výške 45 457,50 Eur žalovaná uviedla, že považuje pracovnú zmluvu za nedôveryhodný dokument vzbudzujúci dôvodné pochybnosti, pretože nástup do práce mal byť práve v deň nasledujúci po vzatí žalobcu do väzby. Uvedené úvahy podporuje aj skutočnosť, že v zmysle uznesenia o vznesení obvinenia ako aj rozhodnutia o väzbe je žalobca uvádzaný ako nezamestnaný. Ani v zdôvodnení sťažnosti žalobcu proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu o vzatí do väzby č. k. PŠ 62/04 zo dňa 3.12.2004 tento nijakým spôsobom nespomína ani sa neodvoláva na skutočnosť, že má uzatvorenú pracovnú zmluvu a tým pádom disponuje možnosťami a prostriedkami na zabezpečenie si základných potrieb. Žalovaná požadovala na preukázanie existencie pracovného pomeru žalobcu, predloženie dokumentu preukazujúceho písomné ukončenie pracovného pomeru založeného pracovnou zmluvou ako aj iných dokumentov preukazujúcich uzatvorenie pracovnej zmluvy, napr. informácií o stave individuálneho účtu poisťovňa od Sociálnej poisťovne alebo potvrdenie o vyradení žalobcu z evidencie uchádzačov o zamestnanie od príslušného Úradu práce z dôvodu nástupu do zamestnania. Z tvrdení žalobcu ani z predložených dokumentov nie je ďalej ani zjavné, akým spôsobom vypočítal žalobca výšku uplatneného ušlého zisku, či ide o vyčíslenie mzdy vo forme tzv. hrubej mzdy alebo ide o čistý príjem, pričom iba tento môže byť žalobcovi priznaný, pretože v opačnom prípade by došlo k bezdôvodnému obohateniu na strane žalobcu. Žalobcovi nie je možné priznať náhradu ušlej mzdy za obdobie od 1.12.2004 do právoplatnosti rozsudku OS KE I, nakoľko dňa 8.9.2005 bol žalobca z väzby prepustený a preto mohol vykonávať prácu v pracovnom pomere. Tvrdenie žalobcu, že po prepustení z väzby nebolo spoločensky vhodné sa s ním spájať, je všeobecné a ničím nepodložené, pričom žalobca nepreukázal, že by sa po prepustení z väzby vôbec pokúšal nájsť si zamestnanie, prípadne, že sa zaevidoval na príslušnom Úrade práce ako uchádzač o zamestnanie, čím by preukázal, že sa aktívne uchádzal o zamestnanie po svojom prepustení z väzby. V tomto ďalšom období žalobcovi nebolo orgánmi verejnej moci zabránené dosahovať akýkoľvek príjem z pracovnej činnosti. d/ Čo sa týka nemajetkovej ujmy, žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, v čom mal spočívať prípadný zásah do psychického stavu matky žalobcu, pretrvávajúce psychické problémy žalobcu, zníženie ľudskej dôstojnosti a cti. Ide o ničím nepodložené tvrdenia všeobecného charakteru o zásahu do jeho súkromného i spoločenského života. Predložené lekárske správy nepreukazujú príčinnú súvislosť medzi rozhodnutím o vznesení obvinenia/rozhodnutím o väzbe a zdravotným stavom žalobcu, nakoľko súvis s trestným konaním vedeným voči žalobcovi je uvedený iba v anamnéze, ktorá pozostáva iba z tvrdení žalobcu a taktiež liečba depresívnych stavov u žalobcu začala až vo februári 2017. Tvrdenia o negatívnom vplyve na duševné zdravie žalobcu a jeho matky nie je možné zohľadňovať pri posudzovaní vzniku nemajetkovej ujmy, nakoľko pre uplatnenie prípadného nároku na škodu na zdraví je potrebné postupovať v zmysle zákona č. 437/2004 Z. z. o náhrade za bolesť a o náhrade za sťaženie spoločenského uplatnenia. Rovnako nie je ani prípustné, aby žalobca dôvodil vznik nemajetkovej ujmy vo svojej osobnej sfére zásahmi a dôsledkami, ktoré mali vzniknúť iným osobám (matke). Ak žalobca použil na výpočet náhrady škody za väzobné stíhanie sumou 60 Eur denne, vychádzal z hodnôt z roku 2012, čím opomenul skutočnosť, že bol vzatý do väzby v roku 2004. Okrem iného judikatúra Najvyššieho súdu SR vzhláda limity odškodňovania nemajetkovej ujmy v hmotnoprávných predpisoch, aplikovanie ktorých je nevyhnutné z dôvodu zachovania primeranosti náhrady nemajetkovej ujmy v porovnaní s odškodnením za poškodenie zdravia alebo za spôsobenie smrti. Aj podľa rozhodovania ESLP by priznaná finančná náhrada nemala byť neprimeraná iným finančným kompenzáciám - napríklad výške náhrady za utrpenie a bolesť. Samotné trestné stíhanie a väzbu v trvaní 283 dní nemožno vyhodnotiť ako zásahy odôvodňujúce priznanie náhrady nemajetkovej ujmy vo výške rovnajúcej sa (a už vôbec nie presahujúcej) výšku odškodnenia obetí násilných trestných činov. K žalobcom uvádzanej medializácii prípadu a jej dôsledkov podľa žalovanej tieto nie sú spôsobilé dôvodiť vznik nemajetkovej ujmy, za ktorú by niesla zodpovednosť žalovaná. Štát nemôže niesť zodpovednosť za činnosť konkrétnych vydavateľstiev a pod., ktoré pri výkone svojej činnosti zasiahnu neoprávneným spôsobom do osobných a osobnostných práv poškodeného, teda štát v tomto prípade nie je ani pasívne vecne legitimovaným subjektom v civilnom sporovom konaní. e/ Úrok z omeškania nie je možné priznať z dôvodu, že tento nepredstavuje príslušenstvo pohľadávky v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka. Povinnosť zaplatiť náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká až na

základe konštitutívneho súdneho rozhodnutia, v ktorom je určená výška i doba plnenia, a až uplynutím takto určenej lehoty na plnenie sa dlžník môže dostať do omeškania.

6. Žalovaná na preukázanie svojich tvrdení označila a predložila nasledovné dôkazy: trestný spis Okresného súdu Košice I sp. zn. 5T/84/2014, vyšetrovací spis, odpis z registra trestov a správy MV SR k osobe žalobcu.

7. Žalovaná použila nasledovné prostriedky procesnej obrany: tvrdenia uvedené v jej vyjadrení a návrhy na vykonanie vyššie uvedeného dôkazu.

8. Žalobca v replike zo dňa 6.9.2020 zotrval na svojich vyjadreniach a doplnil, že ohľadom otázky podania či nepodania sťažnosti proti uzneseniu o vznesení obvinenia si to vzhľadom na dlhé časové obdobie a stresujúce situácie v tom období nepamätá a preto žiadal o pripojenie trestného spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 5T/84/2014. Ďalej argumentoval, že nie je možné konštatovať, že iba žalobca je výlučne osobou, ktorá si väzbu zapríčinila sama. Pôvodne zákonná väzba sa v dôsledku oslobodenia žalobcu stala nezákonnou a to zakladá zodpovednosť štátu. K zaplatenej odmene I. uviedol, že je to irelevantné, pretože to boli trovy obhajoby žalobcu, a nie p. C.. Vyplatená suma sa v majetkovej sfére žalobcu prejavila, pretože s p. C.ili v spoločnej domácnosti, spoločne hospodárili a vyplatená suma bola zo spoločných prostriedkov žalobcu a p. Makohusovej. K pochybnostiam žalovanej o existencii pracovného pomeru žalobcu u zamestnávateľa KS. s nástupom do práce 1.12.2004 žalobca poznamenal, že je rozdiel medzi založením pracovného pomeru (spojený uzatvorením pracovnej zmluvy) a jeho vznikom (dňom, ktorý je v pracovnej zmluve dohodnutý ako deň nástupu do práce). Z dôvodu vzatia do väzby pracovný pomer nevznikol. Zamestnávateľ taktiež neprihlásil žalobcu ako zamestnanca do Sociálnej poisťovne, pretože táto povinnosť vzniká najneskôr pred začatím výkonu činnosti zamestnanca. Keďže správy o obmedzení osobnej slobody žalobcu a následným vzatím do väzby sa rýchlo šírili, o tejto skutočnosti sa dozvedel aj zamestnávateľ. Žalobca si uplatňuje náhradu ušlej mzdy vo výške 45.457 Eur, ktorá predstavuje minimálnu mzdu od 1.12.2004 - deň nástupu do práce u možného zamestnávateľa do právoplatnosti oslobodzujúceho rozsudku s použitím údajov štatistického úradu SR o minimálnej mzde. Žalobca si podanou žalobou neuplatňuje nárok na náhradu škody na zdraví, ale predloženými lekáorskými správami poukazuje na negatívny vplyv celého trestného stíhania. Čo sa týka náhrady za väzbu, žalobca má za to, že vzhľadom na charakter kolúzne a preventívnej väzby, je možné použiť na výpočet aj sumu 60 Eur za každý deň väzby. K otázke limitov nemajetkovej ujmy žalobca poukazuje na rozsudok Okresného súdu Košice I sp. zn. 40C/203/2011, kde je konštatované, že § 17 ods. 4 účinný od 1.1.2013 je hmotnoprávny predpis, pričom právna úprava nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. účinný od 1.1.2013 nestanovila pre výšku nemajetkovej ujmy žiaden limit, pretože v zákone č. 412/2012 Z.z., ktorým sa novelizoval zákona č. 514/2003 Z.z. absentuje prechodné ustanovenie, ktoré by určovalo povinnosť použiť § 17 ods. 4 novely aj na prípady zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutiami vydanými pred účinnosťou tohto zákona, t.j. platí princíp nepravej retroaktivity. Tento záver vychádza aj z ustanovenia § 27 ods. 1 citovaného zákona. Žalobca v tomto podaní zároveň zbral žalobu späť v časti trov právneho zastúpenia vo veci podania žiadosti o predbežné prejednanie nároku na náhradu škody vo výške 200 Eur a v časti o zaplatenie úrokov z omeškania.

9. Žalovaná v duplike zo dňa 9.10.2020 zotrvala na svojich vyjadreniach k rozhodnutiu o väzbe žalovaná doplnila dôkazom Odpisom z registra trestov žalobcu, z ktorého vyplýva predchádzajúca trestná činnosť žalobcu ako reakcia na vyjadrenie žalobcu v žalobe, že „nebol v minulosti stíhaný, ani odsúdený za obdobný trestný čin“. Vzhľadom na skutočnosť, že obžaloba bola podaná za trestný čin nedovoleného prekročenia hranice podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona a z odpisu vyplýva, že Okresný súd Trebišov uznal žalobcu za vinného v trestnej veci sp. zn. 4T/276/2000 za marenie výkonu úradného rozhodnutia, vykonávaním činnosti, ktorá mu bola zakázaná podľa § 171 ods. 1 písm. c) Tr. zákona, pričom oba tieto trestné činy patria pod piaty oddiel Tr. zákona, iné rušenia činnosti štátneho orgánu, žalobca bol pred vzatím do väzby stíhaný a aj odsúdený za úmyselný trestný čin podľa piateho oddielu Tr. zákona, čo podporuje tvrdenie žalovanej o zavinení väzby žalobcom, preto mu nevznikol nárok na náhradu škody. K náhrade škody v podobe účelne vynaložených nákladov na obhajobu v trestnom konaní žalovaná doplnila, že medzi žalobcom a p. C. neexistoval žiaden vzťah, ktorý by z hľadiska práva zakladal prezumpciu spoločného majetku a spoločného nakladania s majetkom. Prípadný úbytok na majetku p. C. neznamena prezumpciu úbytku majetku žalobcu. K náhrade škody v podobe ušlej mzdy žalovaná doplnila, že ak by mal pracovný pomer žalobcu reálne vzniknúť, vznikol by tak dňom 1.12.2004, nezávisle od toho, či žalobca do práce toho dňa nastúpil alebo nie. Vznik pracovného pomeru

je totiž viazaný na objektívnu právnu skutočnosť, a tou je určený dátum nástupu do zamestnania. Či žalobca v ten deň reálne do práce nastúpil, je relevantné iba vo vzťahu k forme ukončenia pracovného pomeru. Keby mal údajný zamestnávateľ v úmysle ukončiť pracovný pomer so žalobcom z dôvodu, že žalobca v uvedený deň nenastúpil do práce mal možnosť odstúpenia od pracovnej zmluvy podľa § 19 ods. 2 ZP, pričom vzhľadom na subsidiaritu OZ k ZP, je i v tomto prípade nevyhnutná písomná forma, rovnako ako pri ľubovoľnom skončení pracovného pomeru podľa § 69 ZP. Skutočnosť, že žalobca doteraz nepredložil žiadny písomný dokument preukazujúci odstúpenie alebo ukončenie pracovného pomeru a tiež skutočnosť, že žalobca v priebehu trestného konania, v ktorom bol opakovane evidovaný ako nezamestnaný, žiadnym spôsobom v relevantnom čase nespomenul existenciu tohto pracovného vzťahu, podporujú názor žalovanej o tom, že pracovnú zmluvu nemožno považovať za dôkaz o existencii pracovného pomeru žalobcu, z ktorého sa domáha náhrady ušlého zisku. K výpočtu uplatnenej náhrady ušlej mzdy žalovaná uvádza, že považuje výpočet uvedený žalobcom za nezrozumiteľný, nakoľko napr. minimálna mzda v roku 2004 bola vo výške 215,76 EUR, pričom žalobca si uplatnil 2x 282 EUR. Obdobne za rok 2009 12-násobok minimálnej mzdy nepredstavuje sumu 6 546 EUR ako to uviedol žalobca. Tento výpočet však vychádza z tzv. hrubej mzdy, pričom ak by súd, napriek všetkým skutkovým okolnostiam a právnej argumentácii žalovanej, priznal nárok na náhradu ušlej mzdy, tento môže byť priznaný len v podobe čistej mzdy. Žalobca sa rovnako nevyjadril k námietke žalovanej, z akého dôvodu si uplatňuje náhradu ušlého zisku aj za obdobie po prepustení z väzby. K nedôvodnosti tohto nároku žalobcu žalovaná opätovne poukazuje na odpis z registra trestov žalobcu, z ktorého vyplýva, že žalobca bol nepodmienečne odsúdený Špecializovaným trestným súdom Pezinok na trojročný nepodmienečný trest, pričom je zrejmé, že žalobca si uplatnil náhradu ušlého zisku aj za obdobie vo výkone trestu. Rovnako si žalobca uplatnil náhradu ušlého zisku aj za obdobie 12.6.2014 až 1.6.2015, ktoré bol vo väzbe v Szombathely v Maďarskej republike. Žalobca bol tiež dňa 12.6.2015 umiestnený do domáceho väzenia tiež v Szombathely v Maďarskej republike. S ohľadom na doteraz uvedené skutočnosti - pochybnosti o pracovnej zmluve, keď žalobca jej existenciu v rámci trestného konania nespomenul, skutočnosť, že si v tomto konaní od štátu uplatňuje náhradu ušlej mzdy za obdobia, počas ktorých o. i. vykonával trest odňatia slobody, alebo sa vôbec nenachádzal na území SR z dôvodu trestnoprávných postihov v Maďarskej republike, je žalovaná presvedčená, že tieto musia aj súd presvedčiť o nedôveryhodnosti žalobcových tvrdení a o nedôvodnosti uplatneného nároku v celom rozsahu. Žalovaná si len okrajovo k osobe žalobcu dovoľuje poukázať aj na zápis v odpise Registra trestov pod č. 6, v zmysle ktorého bol žalobca odsúdený za navedenie iného na spáchanie trestného činu krivej výpovede (§ 346 ods. 1 TZ). S poukazom na odpis z registra trestov žalobcu a správy k osobe žalobcu od Ministerstva vnútra SR vrátane predchádzajúcej argumentácie žalovanej spochybňujú nárok žalobcu na náhradu nemajetkovej ujmy v celom rozsahu. Právny názor žalobcu o neexistencii limitov výšky náhrady nemajetkovej ujmy aj jeho poukaz na rozsudok Okresného súdu Košice I, sp. zn. 40C/203/2011, za neaktuálny a prekonaný. Žalobca neunesol dôkazné bremeno preukázania priamej príčinnej súvislosti medzi nemajetkovou ujmom a prezentovanými negatívnymi následkami a trestným stíhaním a väzbou žalobcu, nakoľko žalobca nezohľadnil a nereflektoval svoje ostatné trestné konania a odsúdenia, rovnako svoj nárok neodôvodnil v zmysle § 17 ods. 2 a ods. 3 zák. č. 514/2003 Z. z..

10. Súd vykonal dokazovanie predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Uznesením Prezídia PZ Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite - východ ČVS: PPZ-31/BOK-V-I-2004 zo dňa 26.4.2004 (č.l. 146) bolo začaté trestné stíhanie za trestný čin založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zákona a za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona.

12. Uznesením OR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície ČVS: ORP-344/OEK-PO-2004 zo dňa 30.6.2004 (č.l. 147) bolo začaté trestné stíhanie za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1 Tr. zákona.

13. Uznesením OR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície ČVS: ORP-544/OEK-PO-2004 zo dňa 30.8.2004 (č.l. 148) bolo trestné stíhanie za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1 Tr. zákona prerušené.

14. Uznesením OR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície ČVS: ORP-544/OEK-PO-2004 zo dňa 20.9.2004 (č.l. 150) bolo rozhodnuté o pokračovaní v trestnom stíhaní za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1 Tr. zákona.

15. Uznesením OR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície ČVS: ORP-544/OEK-PO-2004 zo dňa 30.9.2004 (č.l. 151) bolo trestné stíhanie za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1 Tr. zákona prerušené.

16. Uznesením OR PZ, Úradu justičnej a kriminálnej polície ČVS: ORP-544/OEK-PO-2004 zo dňa 16.11.2004 (č.l. 152) bolo rozhodnuté o pokračovaní v trestnom stíhaní za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1 Tr. zákona.

17. Uznesením Prezídia PZ Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite - východ ČVS: G. (č.l. 153) bolo vznesené voči žalobcovi obvinenie za trestný čin založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zákona a za trestný čin nedovoleného prekročenia štátnej hranice podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona.

18. Zo Zápisnice o zadržaní obvineného ČVS: PPZ-31/BOK-V-I-2004 zo dňa 30.11.2004 (č.l. 166) súd zistil, že žalobca bol zadržaný s poukazom na uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 29.11.2004. V obsahu zápisnice bolo v kolónke zamestnanie uvedené „nezamestnaný“.

19. Zo Zápisnice o výsluchu obvineného zo dňa 30.11.2004 (č.l. 224) súd zistil, že žalobca využil svoje právo nevypovedať podľa § 33 ods. 1 Tr. poriadku. K vlastnej osobe uviedol, že je v súčasnosti nezamestnaný.

20. Zo Zápisnice o výsluchu obvineného Jaroslava Badža zo dňa 30.11.2004 (č.l. 234) súd zistil, že sa priznal k prevádzkačstvu migrantov, pričom on a ďalší obvinení počúvali iba žalobcu, on im hovoril, čo treba, kde ísť, čo robiť. Pokyny na vykonávanie danej roboty mu dával žalobca. Peniaze za vykonávanie prevozu migrantov dostával od žalobcu. Keď robili roboty, bolo mu žalobcom povedané, že ak ho chytiť, nemá hovoriť pravdu.

21. Zo Zápisnice o výsluchu svedka p. C. C. zo dňa 30.11.2004 (č.l. 242) súd zistil, že je v súčasnosti priateľkou žalobcu. Z dôvodu štúdia Lekárskej fakulte UPJŠ v Košiciach má na Pražskej 2 v Košiciach prechodný pobyt, avšak skoro každý víkend je doma v mieste jej trvalého pobytu P., kde býva spoločne s jej rodičmi. Počas víkendov sa stretáva so svojim priateľom (žalobcom) okrem prípadu, ak má veľké učenia, cez týždeň za ňou on do Košíc nikdy nepríde. Má vedomosť, že žalovaný je nezamestnaný, ona nevie, čo robí a ako trávi svoj voľný čas.

22. Prípisom Prezídia PZ Úradu boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite - východ ČVS: PPZ-31/BOK-V-I-2004 zo dňa 11.1.2005 (č.l. 159) boli Generálnej prokuratúre predložené sťažnosti voči uzneseniu o vznesení obvinenia obhajcov JA. - obv. S. JUDr. C. - obv. Ing. I.a, JUDr. C. - obv..

23. Úrad špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR návrhom sp. zn. VII Gv-37/04-22 zo dňa 1.12.2004 (č.l. 168) navrhol vziať žalobcu do väzby z dôvodov podľa § 67 ods. 1 písm. b), c) Tr. poriadku. V návrhu uviedol, že dôvody väzby u všetkých štyroch obvinených podľa § 67 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku sú podmienené skutočnosťou, že uvedená organizovaná skupina páchala trestnú činnosť po určité časové obdobie, pričom doteraz vykonaným vyšetrovaním neboli zadokumentované všetky dôkazy. Z charakteru trestnej činnosti obvinených jednoznačne vyplýva, že títo spolupracovali s ďalšími doposiaľ nezistenými osobami, pričom je reálne obava, že pri ponechaní na slobode, budú obvinení vyvíjať aktivity smerom k ovplyvneniu svedkov, ako aj medzi sebou navzájom, aby sa tak vyhli trestnému stíhaniu. Túto obavu násobí fakt, že všetci štyria odmietli k veci pred vyšetrovateľom vypovedať. Dôvody väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku vyplývajú z predpokladu, že všetci štyria obvinení sú nezamestnaní. Prostriedky na obživu si v podstatnej miere zabezpečovali páchaním trestnej činnosti, pre ktorú je momentálne voči nim vedené trestné stíhanie. Existuje reálny predpoklad, že všetci obvinení boli vo väčšom či menšom rozsahu napojení na ďalšie doteraz nezistené osoby, ktoré im odovzdávali nelegálnych migrantov, pre týchto zabezpečovali ubytovanie, stravu, prepravu ako aj odber migrantov na ich ceste do západoeurópskych krajín. Uvedené osoby zainteresované na nezákonnej činnosti neboli

stotožnené a preto je reálny predpoklad, že tieto znova nadviažu kontakty s obvinenými resp. že obvinení z vlastnej iniciatívy nadviažu kontakty so spolupáchateľmi a znova sa zapoja do trestnej činnosti.

24. Uznesením sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu sp. zn. PŠ 62/04 zo dňa 3.12.2004 (č.l. 174) po prejednaní návrhu na vzatie do väzby na pojednávaní dňa 3.12.2004 (č.l. 182) bol žalobca zobratý do väzby z dôvodov § 67 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku a to dňom 30.11.2004 od 6,10 hod.. V odôvodnení súd uviedol, že na základe spisového materiálu je trestné stíhanie vedené voči všetkým obvineným dôvodne, ktoré skutočnosti vyplývajú nielen z výsledkov telefonických odposluchov, ale aj ďalších dôkazov, najmä z výsledkov domových prehliadok a z výpovede I. J., ktorý podrobne opísal, ako v jeho prípade a s pomocou ktorých doposiaľ zistených obvinených uskutočnil nezákonný prevoz migrantov. Dôvody väzby podľa § 67 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku u obvinených C. B., C. T. a C. S. neexistujú. Opačná situácia je u obvineného C. N.. Z výpovede I. J. vyplýva, že obvinený C. N. ho pred skutkom, ktorý má trestnoprávny charakter presne ištruoval o tom, ako má vypovedať pred príslušníkmi polície v prípade, ak by bol zastavený s motorovým vozidlom, ktorým prevážal migrantov. S dôvodmi tzv. preventívnej väzby podľa § 67 ods. 1 písm. c) Tr. poriadku uvedených prokurátorom sa sudca plne stotožnil. Ide totiž o obvinených, ktorí sú nezamestnaní a prostriedky na obživu si v podstatnej miere zabezpečovali páchaním trestnej činnosti. Pritom u všetkých obvinených nešlo o náhodné vybočenie z normálneho spôsobu života, ale práve naopak, ich konanie sa vyznačuje nielen množstvom dielčích skutkov, ale aj pomerne dlhým časovým intervalom.

25. Dňa 3.12.2004 bol vydaný príkaz na vzatie do väzby (č.l. 187) s tým, že mal byť zároveň zamedzený styk s obvinenými C. B., C. T., C. S..

26. Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1To 95/2004 zo dňa 5.1.2005 (č.l. 188) bola sťažnosť obvineného žalobcu (aj iných) proti uzneseniu uvedenému v bode 24. tohto rozsudku zamietnutá. V odôvodnení súd uviedol, že u obvineného žalobcu je daný väzobný dôvod aj podľa § 67 ods. 1 písm. b) Tr. poriadku, pretože existuje dôvodná obava, že na slobode by ovplyvňoval svedkov alebo spoluobvinených alebo ináč maril objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie. Nepochybným a spoľahlivým podkladom pre takýto záver je výpoveď spoluobvineného Jaroslava Badžu, ktorý jednoznačne usvedčil z účasti na tejto trestnej činnosti aj ďalších obvinených a zároveň potvrdil, že obvinený mu ešte na slobode dávala inštrukcie, ako má vypovedať pred policajnými orgánmi v prípade, že bude počas prevážania migrantov v motorovom vozidle kontrolovaný policajnou hliadkou, čo v konečnom dôsledku tento obvinený aj pri svojom prvom výsluchu urobil a zavádzal policajné orgány nepravdivými tvrdeniami, ktoré až neskôr pri ďalších výpovediach pozmenil a spáchanie trestnej činnosti priznal.

27. Žiadosťou zo dňa 11.3.2005 (č.l. 192) žalobca žiadal o prepustenie z väzby na slobodu, ku ktorej žiadosti Prezídium PZ, Úrad boja proti organizovanej kriminalite, Odbor boja proti organizovanej kriminalite - východ ČVS: PPZ-31/BOK-V-I-2004 podal stanovisko zo dňa 11.1.2005 (č.l. 194), v ktorom uviedol, že v prípade prepustenia obvineného žalobcu z väzby hrozí reálne nebezpečenstvo, že bude pôsobiť na spoluobvinených a svedkov, bude ináč mariť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, najmä by svojim konaním mohol mariť vyšetrovanie ovplyvňovaním svedkov svojej trestnej činnosti s poukazom na výpoveď spoluobvineného I. J.. Uznesením sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu sp. zn. PŠ 62/04 zo dňa 21.4.2005 (č.l. 197) bola žiadosť obvineného žalobcu zamietnutá, pretože dôvody väzby podľa § 67 od. 1 písm. b,c) Tr. poriadku u obvineného trvajú naďalej s poukazom na ištruovanie obvineného I. J., ako má vypovedať v prípade zadržania príslušníkmi polície ako aj vzhľadom k tomu, že k prevádzaniu migrantov malo dôjsť minimálne 4-5krát. Žalobca podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 1Toš 76/2005 zo dňa 17.5.2005 (č.l. 200), kedy sťažnosť zamietol.

28. Uznesením sudcu Krajského súdu v Banskej Bystrici s právomocou Špeciálneho súdu sp. zn. PŠ 62/04 zo dňa 25.5.2005 (č.l. 203) bola väzba obvineného žalobcu predĺžená do 30.9.2005. Žalobca podal proti uvedenému uzneseniu sťažnosť, o ktorej rozhodol Najvyšší súd SR uznesením sp. zn. 1Toš 102/2005 zo dňa 16.6.2005 (č.l. 214), kedy sťažnosť zamietol.

29. Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII Gv-37/04-155 zo dňa 8.9.2005 (č.l. 218,220) bol obvinený žalobca prepustený na slobodu.

30. Uznesením MV SR, Úradu hraničnej a cudzineckej polície, Odbor vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti Košice ČVS: PPZ-28/HCP-OV-2005 zo dňa 18.9.2007 (č.l. 160) bolo voči žalobcovi vznesené obvinenie za trestný čin Založenie, zosnovanie a podporovanie zločineckej skupiny a teroristickej skupiny podľa § 185a ods. 1 Tr. zákona a za trestný čin Nedovolené prekročenie štátnej hranie podľa § 171a ods. 1, ods. 2 písm. a) Tr. zákona.

31. Žalobca podaním zo dňa 28.9.2007 (č.l. 165) podal voči doručenému uzneseniu ČVS: PPZ-28/HCP-OV-2005 (č.l. 160) sťažnosť, nakoľko skutočnosti uvádzané v uznesení sa nezakladajú na pravde.

32. Uznesením Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR sp. zn. VII Gv 37/04-325 zo dňa 30.11.2007 (č.l. 163) bola sťažnosť žalobcu (a ostatných) proti uzneseniu ČVS: PPZ-28/HCP-OV-2005 zo dňa 18.9.2007 zamietnutá.

33. Z Plnomocenstva zo dňa 30.11.2004 (č.l. 221) súd zistil, že žalobca splnomocnil JUDr. C. B., advokáta na zastupovanie jeho osoby vo všetkých právnych veciach. Oznámením zo dňa 14.11.2005 (č.l. 222) advokát JUDr. C. B. vypovedal plnomocenstvo, čo oznámil k sp. zn. ČVS: PPZ-31-BOK-V-I-2004 (doručené 15.11.2005).

34. Rozsudkom Okresného súdu Košice I. č.k. 5T/84/2014-144 zo dňa 5.10.2015 (č.l. 13) bol žalobca oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry, Generálnej prokuratúry SR. Odvolanie prokurátora bolo uznesením Krajského súdu v Košiciach č.k. 8To/20/2016-189 zo dňa 30.12.2016 (č.l. 19) zamietnuté.

35. Faktúrou č. 17/2005 zo dňa 14.11.2005 (č.l. 72) JUDr. C. B. vyúčtoval žalobcovi odmenu a náhradu nákladov za poskytnuté právne služby (obhajobu) podľa priloženého vyúčtovania vo výške 202.034,- Sk (č.l. 72rub-73rub).

36. Z odpisu registra trestov žalobcu (č.l. 112) súd zistil, že žalobca má 6 záznamov - rozhodnutie OS Michalovce z 20.1.1997, Vojenský obvodový súd BB z 5.5.1999, OS Trebišov z 29.6.2000, OS Michalovce z 15.2.2007, Špecializovaný trestný súd Pezinok z 25.4.2008, OS Košice I z 24.2.2010.

37. Zo správ MV SR zo dňa 6.7.2015 (č.l. 113) a 24.9.2015 (č.l. 114) súd zistil, že žalobca bol v období od 12.6.2014 do 1.6.2015 vo väzbe v Szombathely v Maďarsku a v období od 12.6.2015 umiestnený do domáceho väzenia na adrese bydliska jeho matky v Szombathely v Maďarsku.

38. V konaní žalobca ako dôkaz predložil výňatok z novín (bez dátumu) s názvom „Šofér usvedčoval prevádzáčov. Dostal rovnaký trest“, kde bolo uvedené meno, priezvisko a vek žalobcu a skutočnosť, že obžalobou bol označený za šéfa skupiny. V článku bolo ďalej uvedené, že k trestu za prevádzáčstvo mu do odsúdenia bol zarátaný aj iný skutok, pretože v roku 2008 ho špeciálny súd odsúdil na 6 rokov za pokus o podplatenie policajnej hliadky, ktorá ho chytila s utečencami, ktorý trest si vtedy neodsedel.

39. Dňa 22.11.2004 bola uzavretá Pracovná zmluva (č.l. 24) medzi zamestnávateľom Kalatovič Peter KAMEX-Lom a žalobcom ako zamestnancom s dňom nástupu do práce 1.12.2004.

40. V predložených lekárskejších správach týkajúcich sa matky žalobcu Anny Gajdošovej zo dňa 4.1.2018 a 5.1.2018 (č.l. 25) bolo v anamnéze uvedené, že matka bola liečená na psychiatrii dlhodobo od roku 1992, ktorý stav sa zhoršil po vzatí syna do väzby a v súvislosti s 12 rokov trvajúcim súdnym konaním.

41. Z predložených lekárskejších správach psychiatra a psychológa týkajúcich sa žalobcu zo dňa 13.11.2017 a 30.3.2017 (č.l. 26,27), 27.6.2017 (č.l. 27rub,28), 31.7.2017 (č.l. 28rub), 9.8.2017 (č.l.29), 4.9.2017 (č.l. 29rub,30), 4.10.2017 (č.l. 30rub),9.10.2017 (č.l.31), 8.11.2017 (č.l. 31rub), 13.11.2017 (č.l. 32), 28.12.2017 (č.l. 33), 5.1.2018 (č.l. 34), 26.3.2018 (č.l. 35), 31.5.2018 (č.l. 35rub), 18.6.2018 (č.l. 36), 10.7.2018 (č.l. 36rub), 16.7.2018 (č.l.37), 11.9.2018 (č.l. 37rub), 31.8.2018 (č.l. 38), 5.10.2018 (č.l. 38rub), 17.10.2018 (č.l. 39), 17.1.2019 (č.l. 39rub), 7.1.2019 (č.l. 40), 3.6.2019 (č.l. 40rub), 12.6.2019 (č.l. 41), 4.9.2019 (č.l. 41rub,42) vyplýva, že žalobca bol liečený na depresie. V anamnéze bolo uvedené, že psychické problémy má žalobca od roku 2005, kedy ho zobrali do väzby.

42. Listom zo dňa 5.9.2019 (č.l. 43) doručeným Ministerstvu spravodlivosti SR žalobca požiadal o predbežné prerokovanie nároku podľa § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z., kde (totožne s obsahom žaloby) za nezákonné rozhodnutia označil uznesenie o vznesení obvinenia zo dňa 29.11.2004 a uznesenie o vzatí do väzby zo dňa 3.12.2004. Zásielka bola podaná na poštovú prepravu dňa 5.9.2019 (č.l. 47rub).

43. Listom zo dňa 19.2.2020 (č.l. 85) Ministerstvo spravodlivosti SR odpovedalo žalobcovi, že vo veci nebolo preukázané kumulatívne splnenie zákonných predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej pri výkone verejnej moci, aj (ale nielen) s poukazom na § 8 ods. 6 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. a preto jeho žiadosť bola posúdená ako nedôvodná.

44. Súd vec právne posúdil podľa nasledovných ustanovení:

45. Podľa čl. 46 ods. 1 zákona č. 460/1992 Z.z. Ústavy Slovenskej republiky, každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

46. Podľa čl. 46 ods. 3 zákona č. 460/1992 Z.z. Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

47. Podľa § 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon“), tento zákon upravuje a) zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú orgánmi verejnej moci pri výkone verejnej moci, b) zodpovednosť obce a vyššieho územného celku (ďalej len "územná samospráva") za škodu spôsobenú orgánmi územnej samosprávy pri výkone samosprávy, c) predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody a právo na regresnú náhradu.

48. Podľa § 3 ods. 1 zákona, štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci a) nezákonným rozhodnutím, b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo d) nesprávnym úradným postupom.

49. Podľa § 3 ods. 2 zákona, zodpovednosti podľa odseku 1 sa nemožno zbaviť.

50. Podľa § 4 ods. 1 písm. d) zákona, vo veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu ministerstvo alebo iný ústredný orgán štátnej správy, ak škoda vznikla pri výkone verejnej moci v oblasti štátnej správy, ktorá patrí do pôsobnosti tohto ministerstva alebo tohto ústredného orgánu štátnej správy a aj keď ide o škodu, ktorá vznikla pri výkone štátnej správy, ktorá bola prenesená na územnú samosprávu podľa osobitného predpisu.

51. Podľa § 5 ods. 1 zákona, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím má účastník konania, ktorému vznikla škoda v dôsledku rozhodnutia vydaného v tomto konaní.

52. Podľa § 6 ods. 1 citovaného zákona, ak tento zákon neustanovuje inak, právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím možno uplatniť iba vtedy, ak právoplatné rozhodnutie, ktorým bola škoda spôsobená, bolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť príslušným orgánom. Súd, ktorý rozhoduje o náhrade škody, je viazaný rozhodnutím tohto orgánu.

53. Podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona, právo podľa odseku 1 možno priznať iba vtedy, ak poškodený podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Splnenie tejto podmienky sa nevyžaduje, ak ide o prípady hodné osobitného zreteľa.

54. Podľa § 7 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o zatknutí, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody má ten, na kom bolo vykonané, ak bolo rozhodnutie zrušené ako nezákonné alebo pri ňom došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

55. Podľa § 8 ods. 5 citovaného zákona, právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak a) bolo proti nemu zastavené trestné stíhanie, b) bol oslobodený spod obžaloby alebo c) vec bola postúpená inému orgánu.

56. Podľa § 8 ods. 6 písm. a) citovaného zákona, právo na náhradu škody nevznikne ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zavinila sama.

57. Podľa § 15 ods. 1, 2 zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11. Ak bola žiadosť podaná na nepríslušnom orgáne, je tento orgán povinný bezodkladne ju postúpiť príslušnému orgánu a upovedomiť o tom poškodeného. Účinky podania žiadosti zostávajú zachované.

58. Podľa § 16 ods. 4 zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo uspokojí iba jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti alebo ak príslušný orgán písomne oznámi poškodenému, že neuspokojí jeho nárok na náhradu škody, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde. Pri uplatnení nároku na súde môže poškodený požadovať úhradu len v rozsahu nároku, ktorý bol predbežne prerokovaný, a z titulu, ktorý bol predbežne prerokovaný. Ak súd rozhodnutím o náhrade škody prizná poškodenému aj úrok z omeškania, lehota omeškania začína príslušnému orgánu plynúť najskôr dňom oznámenia, že neuspokojí nárok na náhradu škody, alebo uplynutím šesťmesačnej lehoty na predbežné prerokovania nároku, ak súd neurčí začiatok jej plynutia neskôr.

59. Podľa § 17 ods. 1 zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. 1a)

60. Podľa § 17 ods. 2 zákona, v prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadostučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

61. Podľa § 17 ods. 3 zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

62. Súd posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán a vec právne vyhodnotil takto:

63. Zodpovednosť štátu za škodu spôsobenú fyzickým a právnickým osobám nezákonným konaním svojich orgánov ich rozhodnutiami alebo nesprávnym úradným postupom vyplýva z čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a predstavuje integrálnu súčasť práva jednotlivca na súdnu ochranu.

64. Zodpovednosť za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím a nesprávnym úradným postupom je jednou z foriem objektívnej zodpovednosti štátu, t.j. bez ohľadu na zavinenie, ktorej sa nemožno zbaviť, avšak len za súčasného splnenia troch podmienok: 1) existencia škody, 2) nezákonné rozhodnutie resp. nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci a 3) príčinná súvislosť medzi škodou a nezákonným rozhodnutím resp. nesprávnym úradným postupom.

65. Pri osvedčení nároku na náhradu škody musia byť jednoznačne preukázané všetky atribúty vzniku zodpovednosti štátu za škodu tak, že musí byť jednoznačne preukázaný nesprávny úradný postup orgánu verejnej moci alebo musí byť rozhodnutie orgánu verejnej moci pre nezákonnosť zrušené príslušným orgánom, taktiež musí byť jednoznačne preukázaný vznik škody a príčinná súvislosť, vo vzťahu k vzniku nároku na priznanie nemajetkovej ujmy musia byť taktiež splnené atribúty vzniku zodpovednosti štátu za vznik uplatneného nároku. Nepostačuje iba pravdepodobný záver o splnení

niektorej z podmienok vzniku zodpovednosti štátu za majetkovú škodu, resp. nároku na priznanie nemajetkovej ujmy.

66. Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy má každý právo na náhradu škody spôsobenej mu nezákonným rozhodnutím orgánu verejnej moci alebo nesprávnym úradným postupom. Prostredníctvom práv priznaných čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenská republika poskytuje ústavnú záruku, že orgán verejnej moci bude o právach oprávnených osôb rozhodovať v súlade so zákonom a že postup uskutočnený v mene orgánu verejnej moci bude správny. V prípade odklonu od tejto záruky Slovenská republika určuje, že poškodená osoba dostane náhradu za spôsobenú škodu. Účelom základných práv zaručených čl. 46 ods. 3 Ústavy nie je poskytnutie satisfakcie každému, komu orgán verejnej moci porušil jeho ochranu priznanú právnym poriadkom.

67. Za ústavne konformný treba preto považovať výklad, podľa ktorého v prípade posudzovania zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o začatí trestného stíhania, ak k takému rozhodnutiu došlo preto, že sa nenaplnil predpoklad o spáchaní trestného činu obvineným, má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesenie obvinenia pre nezákonnosť. Právoplatnosťou rozhodnutia o zastavení trestného stíhania resp. oslobodzujúcim rozsudkom sa trestné konanie končí, to znamená, že zanikajú účinky rozhodnutia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia. Ústavnoprávny základ nároku jednotlivca na náhradu škody v prípade trestného stíhania, ktoré bolo zastavené resp. skončilo oslobodením, treba hľadať nielen v ustanovení čl. 46 ods. 3 Ústavy SR, ale vo všeobecnej rovine predovšetkým v čl. 1 ods. 1 tohto základného zákona, teda v princípoch materiálneho právneho štátu. Nárok na náhradu škody spôsobenej začatím a vedením trestného stíhania, ktoré sa neskončilo právoplatným odsúdením, je špecifickým prípadom zodpovednosti štátu podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a túto nemožno odmietnuť len z dôvodu, že rozhodnutie o začatí trestného stíhania a vzatí žalobcu do väzby bolo zákonné, pretože v tom čase nebol postup orgánov činných v trestnom konaní a neskôr postup súdu v rozpore so zákonom. Súd má za to, že uvedenú situáciu je nutné posudzovať extenzívne nielen v súlade s európskou judikatúrou a zásadami ústavnoprávneho štátu. Ak má byť štát skutočne považovaný za materiálny právny štát, musí niesť objektívnu zodpovednosť za konanie svojich orgánov, ktorým priamo zasiahli do základných práv jednotlivca. Nemožno prehliadať, že štát nemá slobodnú vôľu, ale je striktno povinný dodržiavať právo v jeho ideálnej (škodu nepôsobiacej) interpretácii. Na jednej strane je povinnosťou orgánov činných v trestnom konaní vyšetrovať a stíhať trestnú činnosť, na druhej strane sa štát nemôže zbaviť zodpovednosti za postup týchto orgánov, ak sa ich postup ukáže ako mylný, zasahujúci do základných práv.

68. Je iste právom a povinnosťou štátu zabezpečovať ochranu spoločnosti vyšetrovaním podozrení zo spáchania trestnej činnosti a jednotlivec je povinný v určenom rozsahu znášať obmedzenia z toho vyplývajúce, avšak pokiaľ orgány činné v trestnom konaní dospejú k rozhodnutiu, ktoré sa neskôr ukáže ako nezákonné, ide vo vzťahu k takto stíhanej osobe o postup porušujúci jej základné ľudské práva. Ak má byť jednotlivec povinný podrobiť sa úkonom trestného konania, musí v právnom štáte existovať garancia, že v prípade preukázania, že trestnú činnosť nepáchal, dostane sa mu odškodnenia za všetky úkony, ktorým bol zo strany štátu podrobený (Ústavný súd Českej republiky nález sp. zn. I. ÚS 554/04 z 31. marca 2005). Týmto výkladom nijak nedochádza k popretiu možnosti štátu viesť trestné stíhanie proti konkrétnej osobe ani sa neobmedzuje legitímne právo štátu odhaľovať trestnú činnosť a viesť trestné stíhanie proti osobe, ktorá je dôvodne podozrivá, že sa trestnej činnosti dopustila.

69. Predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím je predovšetkým existencia nezákonného rozhodnutia, t.j. takého rozhodnutia, ktoré je v rozpore s objektívnym právom. Zodpovednosť štátu je podmienená využitím riadnych opravných prostriedkov smerujúcich proti nezákonnému rozhodnutiu. Vznik tejto zodpovednosti ďalej predpokladá, že sa nezákonné rozhodnutie zrušilo, teda zbavilo právoplatnosti. V preskúmvanej veci žalobca svoj nárok na náhradu škody odvodzoval z uznesenia o vznesení obvinenia zo dňa 29.11.2004 a uznesenia o vzatí do väzby zo dňa 3.12.2004. Keďže vyššie citované uznesenie o vznesení obvinenia nebolo pre nezákonnosť zrušené podľa § 4 ods. 1 citovaného zákona, bolo potrebné zaoberať sa otázkou, či oslobodenie spod obžaloby môže mať z hľadiska ust. § 6 citovaného zákona rovnaký význam ako jeho zrušenie pre nezákonnosť. Záporná odpoveď na položenú otázku by však nezodpovedala zmyslu právnej úpravy zodpovednosti štátu obsiahnutej v citovanom zákone. Tá sleduje, aby každá zákonom predpokladaná majetková ujma spôsobená nesprávnym, či nezákonným zásahom štátu proti fyzickej osobe, bola odčinená. Pri zodpovednosti štátu za škodu v prípadoch nezákonného trestného stíhania,

nie je rozhodujúca skutočnosť, z akého dôvodu neskončilo trestné stíhanie právoplatným odsúdením. Podstatné je, že trestné stíhanie bolo voči žalobcovi vedené a že žalobca bol spod obžaloby oslobodený. Oslobodzujúcim rozsudkom sa trestné stíhanie stáva „automaticky“ nezákonným. Pri posudzovaní opodstatnenosti tohto nároku, nie je preto relevantné argumentovať, z akého dôvodu bol žalobca spod obžaloby oslobodený.

70. Súd mal za to, že zastavenie trestného stíhania alebo oslobodenie spod obžaloby má rovnaké dôsledky ako zrušenie uznesenia o začatí trestného stíhania a vznesení obvinenia pre nezákonnosť, čo je základná podmienka pre uplatnenie práva na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, tak ako to vyplýva z dikcie ust. § 6 ods. 1 citovaného zákona. Vyššie uvedený výklad predstavuje už ustálenú súdnu judikatúru a súdnu prax. Podstata nároku na náhradu škody sa totiž v tomto prípade neviaže na správnosť alebo nesprávnosť postupu orgánov činných v trestnom konaní pri začatí trestného stíhania, ale na samotný výsledok celého trestného stíhania. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti (zákonnosti) začatia (vedenia) trestného stíhania je neskorší výsledok trestného konania. Zhrnúc uvedené súd konštatoval, že v danom prípade je splnená prvá základná podmienka pre záver o zodpovednosti štátu a to existencia nezákonného rozhodnutia orgánu verejnej moci.

71. Ďalšou podmienkou vyplývajúcou z ustanovenia § 6 ods. 2 citovaného zákona je to, či poškodený - žalobca podal proti nezákonnému rozhodnutiu riadny opravný prostriedok podľa osobitných predpisov. Opravným prostriedkom proti uzneseniu o vznesení obvinenia podľa Trestného poriadku ako osobitného právneho predpisu je sťažnosť. Z pripojeného vyšetrovacieho spisu ČVS: PPZ-31/BOK-V-I-2004 a spisu Okresného súdu Košice I sp. zn. 5T/84/2014 súd zistil, že žalobca voči uzneseniu o vznesení obvinenia zo dňa 29.11.2004 nepodal tento zákonom stanovený opravný prostriedok, čo vyplýva zo zisteného skutkového stavu, keďže sťažnosť voči uvedenému uzneseniu podali iba nasledujúci obvinení - S., Ing. JH. a C.. Daný skutkový stav nebol zo strany žalobcu popretý. Práve naopak žalobca v zastúpení svojou právnu zástupkyňou na pojednávaní dňa 16.11.2021 potvrdil, že sťažnosť podaná nebola. Súd takto konštatuje, že nie je splnená základná podmienka pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z..

72. Žalobca k uvedenému predbežnému právnomu posúdeniu veci prezentovanému súdom v priebehu konania uviedol, že ďalším uznesením Ministerstva vnútra SR Úrad hraničnej a cudzineckej polície, odbor vyšetrovania obzvlášť závažnej trestnej činnosti Košice ČVS: PPZ-28/HCP-OU-2005 zo dňa 18.9.2007 bolo začaté trestné stíhanie voči žalobcovi pre tam uvedené trestné činy a voči tomuto uzneseniu sťažnosť žalobca podal. Ďalej argumentoval, že rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 5T/84/2014 bol oslobodený aj spod skutkov, na základe ktorých bolo začaté trestné stíhanie uvedeným uznesením zo dňa 18.9.2007, čím považoval podmienku podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona za splnenú. Tento názor žalobcu nie je správny. Podanie sťažnosti voči inému uzneseniu, ktoré dokonca nebolo označené ako nezákonné v žalobe ani v žiadosti o prejednanie nároku na náhradu škody doručenej Ministerstvu spravodlivosti SR, nemožno považovať za sťažnosť podanú voči uzneseniu o vznesení obvinenia ČVS: PPZ-31/BOK-V-I-2004 zo dňa 29.11.2004. Na tom nič nemení skutočnosť, že oslobodzujúcim rozsudkom Okresného súdu Košice I sp. zn. 5T/84/2014 zo dňa 5.10.2015 bolo rozhodnuté aj skutkoch č.1,2,3 z obžaloby nasledujúcej po vznesení obvinenia vo veci ČVS: PPZ-28/HCP-OU-2005. Takýto extenzívny výklad je v rozpore so zákonnou úpravou. Naviac súd považuje za potrebné zopakovať, že ak uznesenie o vznesení obvinenia ČVS: PPZ-28/HCP-OU-2005 zo dňa 18.9.2007 nebolo označené ako nezákonné v žiadosti o prejednanie nároku na náhradu škody a dokonca ani v žalobe, potom žalobca toto neučinil predmetom konania o zapltenie nároku na náhradu škody v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. a preto akákoľvek argumentácia vzťahujúca sa k tomuto uzneseniu je irelevantná.

73. Ustanovenie § 140 CSP upravuje legálnu definíciu zmeny žaloby. Zmena žaloby je a) návrh, ktorým sa rozširuje uplatnené právo (kvantitatívna zmena), b) uplatňuje sa iné právo (kvalitatívna zmena), c) podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe. Za kvantitatívnu zmenu možno považovať rozšírenie žalobného návrhu (petitu). Žalobca teda požaduje viac, než žiadal v pôvodnom návrhu. Ku kvantitatívnej zmene žaloby môže dôjsť buď bez zmeny v skutkovom stave (napr. preto, že žalobca sa až v tejto fáze konania rozhodol uplatniť si vyšší nárok), alebo ako dôsledok zmeny skutkového stavu (napr. zvýšenie výšky škody v priebehu konania v dôsledku tvrdenej protiprávnej udalosti alebo v dôsledku porušovania práv žalobcu, a podobne). Zmena žaloby je dispozičný procesný úkon, nie prostriedok procesného útoku alebo obrany.

74. Žalobcom poupravené resp. doplnené tvrdenia o tom, že nárok žalobcu vyplýva aj z nezákonného uznesenia o vznesení obvinenia ČVS: PPZ-28/HCP-OU-2005 zo dňa 18.9.2007 neboli prednesené vo forme žiadneho procesného návrhu, o ktorom by súd musel rozhodovať. Súd nemohol danú úpravu resp. doplnenie skutkových tvrdení sám od seba vyhodnotiť ako návrh, pretože by tak vstupoval do oblasti dispozície s návrhom, ktoré právo patrí jedine samotnému žalobcovi ako dominus litis. Navyiac žalobca v zastúpení jeho právnu zástupkyňou na pojednávaní dňa 16.11.2021 jasne uviedol, že nejde o rozšírenie žaloby, t.j. nenavrhol zmenu petitu.

75. Už len z tohto dôvodu súd žalobu žalobcu v častiach viažucich sa k uzneseniu o vznesení obvinenia ČVS: PPZ-31/BOK-V-I-2004 zo dňa 29.11.2004 a to o zaplatenie nemajetkovej ujmy vo výške 150.000 Eur, ušlej mzdy vo výške 45.457 Eur a trov obhajoby vo výške 6.706,30 Eur považoval za nedôvodné a žalobu zamietol.

76. Predpoklady vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe sú v zákone č. 514/2003 Z. z. vymedzené tak pozitívne (§ 8 ods. 5), ako aj negatívne (§ 8 ods. 6). Nevyhnutným predpokladom na vznik nároku na náhradu škody je teda naplnenie niektorej z hypotéz predpokladaných v ustanovení § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z., t. j., že voči osobe, ktorá bola vzatá do väzby, bolo trestné stíhanie zastavené, bola spod obžaloby oslobodená alebo vec bola postúpená inému orgánu. Ide však len o prvý predpoklad vzniku tohto nároku, pretože vychádzajúc z logického a systematického výkladu zákona č. 514/2003 Z. z., je kumulatívnou podmienkou súčasné nenaplnenie žiadneho z negatívnych predpokladov, za ktorých nárok na náhradu škody nevznikne podľa § 8 ods. 6 (in concreto zavinenie väzby). Inak povedané, v prípade naplnenia niektorého z negatívnych predpokladov uvedených v § 8 ods. 6 zákona č. 514/2003 Z. z. [napr. (i) zavinenie väzby, (ii) zastavenie trestného stíhania z dôvodu, že trest, ku ktorému môže stíhanie viesť, je celkom bez významu popri treste, ktorý pre iný čin bol obvinenému už uložený, alebo (iii) oslobodenie spod obžaloby, pretože osoba nie je trestne zodpovedná], nárok na náhradu škody nevznikne ani v prípade danosti niektorého z pozitívnych predpokladov vzniku nároku na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe ustanovených v § 8 ods. 5 zákona č. 514/2003 Z. z.

77. Ako už bolo vyššie uvedené, podľa § 8 ods. 5 písm. b) zákona č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody spôsobenej rozhodnutím o väzbe má ten, kto bol vzatý do väzby, ak bol oslobodený spod obžaloby. Podľa § 8 ods. 6 písm. a) zák. č. 514/2003 Z.z. právo na náhradu škody nevznikne, ak si osoba uloženie trestu, ochranného opatrenia alebo väzbu zaviniť sama. Pri zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú rozhodnutím o väzbe je poškodeným subjektom osoba, na ktorej bola väzba vykonaná, t.j. ktorá bola do väzby vzatá na základe rozhodnutia súdu (§ 68 ods. 1 Trestného poriadku); pre vznik zodpovednosti zákon nevyžaduje, aby rozhodnutie o vzatí do väzby (predĺžení väzby) bolo pre nezákonnosť zrušené. Podstatné je, či bola na poškodenom skutočne väzba vykonaná a či mu v príčinnej súvislosti s tým vznikla škoda, napríklad v tom, že mu po dobu výkonu väzby ušiel zárobok a podobne. Rozhodujúcim meradlom opodstatnenosti väzby je neskorší výsledok trestného konania a základnou podmienkou pre vznik nároku je taký výsledok trestného konania, pri ktorom nedošlo k odsúdeniu dotyčného, resp. právoplatnému vysloveniu jeho viny za skutok, v súvislosti s ktorým bol vzatý do väzby. Tomu zodpovedá zastavenie trestného stíhania a oslobodenie spod obžaloby. Ani pri splnení týchto podmienok však právo na náhradu škody nemá ten, kto si vzatie do väzby sám zaviniť.

78. Čo je potrebné považovať za zavinenie väzby samotnou osobou, ktorá žiada o náhradu škody, zákon č. 514/2003 Z. z. bližšie neustanovuje, preto je interpretácia a aplikácia tohto zákonného ustanovenia zverená všeobecným súdom, ktoré o nárokoch na náhradu škody spôsobenej väzbou rozhodujú. Pri tomto rozhodovaní vychádzajú vždy z konkrétnych okolností každého prípadu zistených z riadne vykonaného dokazovania, vychádzajúc z ktorého im prislúcha urobiť právny záver o zavinení, resp. nezavinení väzby osobou žiadajúcou náhradu škody. Pri posúdení toho, či si obvinený väzbu zaviniť sám, sú významné skutočnosti, ktoré boli dôvodom pre vzatie obvineného do väzby, prípadne pre jej trvanie, či predĺženie. Tieto skutočnosti sú odlišné od skutočností, ktoré sú predpokladom začatia trestného stíhania, ktoré sa podľa § 160 Trestného poriadku začína, pokiaľ tomu nasvedčujú konkrétne skutočnosti, že bol spáchaný určitou osobou trestný čin. Súd pri rozhodnutí o nároku na náhradu škody vychádza z rozhodnutia o väzbe vydaného v trestnom konaní, pričom nie je oprávnený preskúmať či a ktoré väzobné dôvody trvali; zapodieva sa len tým, či poškodený sám zaviniť niektorý z väzobných dôvodov, ktoré súd pri rozhodnutí o väzbe považoval za naplnené. Zavinenie obvineného znamená, že jeho

zavinené konanie (postačuje i nevedomá nebalosť) bolo dôvodom k podaniu a vyhovneniu návrhu na jeho vzatie do väzby, poprípade k jej predĺženiu. Nejde o to, či konanie obvineného vyvolalo podozrenie, že bol spáchaný trestný čin, a či naplnil skutkovú podstatu trestného činu, pre ktorý bol stíhaný, ale o to, či - zjednodušene povedané - jeho chovanie bolo dôvodom k obave, že : a) ujde, b) bude mariť vyšetrovanie, alebo c) bude pokračovať v trestnej činnosti, pre ktorú je stíhaný. Zavinenie poškodeného na vzatí do väzby je potrebné skúmať z hľadiska dôvodov, pre ktoré bol vzatý do väzby, a to vo vzťahu ku konkrétnym okolnostiam, ktoré súd rozhodujúci o väzbe zvažoval a na ktorých založil dôvody pre vzatie do väzby.

79. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca sťažnosť voči uzneseniu o vzatí do väzby zo dňa 3.12.2004 podal, čím v tomto prípade zákonná podmienka podľa § 6 ods. 2 citovaného zákona splnená bola. Taktiež bola splnená podmienka uvedená v § 8 ods. 5 písm. b) citovaného zákona, t.j. žalobca bol spod obžaloby oslobodený. Súd však následne skúmal, či nedošlo k naplneniu niektorej z negatívnych podmienok uvedených v ustanovení § 8 ods. 6 citovaného zákona a mal za to, že v prípade žalobcu si tento zavinil vzatie do väzby sám a preto aj keď boli splnené ostatné podmienky na priznanie nároku na náhradu škody za väzbu, súd mu nakoniec túto náhradu nepriznal. V trestnom konaní bolo jasne a bez pochyb ustálené, že žalobca bol vzatý do tzv. preventívnej a kolúzne väzby v zmysle § 67 ods. 1 písm. b) a c) Trestného poriadku a to na tom základe, že je nezamestnaný, kedy prostriedky na obživu si v podstatnej miere zabezpečoval páchaním trestnej činnosti, pritom nešlo o náhodné vybočenie z normálneho spôsobu života, ale práve naopak, jeho konanie sa vyznačovalo nielen množstvom dieľčích skutkov, ale aj pomerne dlhým časovým intervalom. Zároveň konkrétne žalobca na rozdiel od ostatných spoluobvinených pôsobil na spoluobvineného I. J. a maril objasňovanie skutočností dôležitých pre trestné stíhanie, pretože pred skutkom, ktorý má trestnoprávny charakter ho presne ištruoval, ako má vypovedať pred príslušníkmi polície v prípade, ak by bol zastavený s motorovým vozidlom, ktorým prevážal migrantov. Toto zavinené konanie žalobcu bolo dôvodom k podaniu a vyhovneniu návrhu na jeho vzatie do väzby, čím je nutné konštatovať, že žalobca si vzatie do väzby zavinil sám. Podľa názoru súdu ide o významné skutočnosti, ktoré boli dôvodom pre jeho vzatie do väzby. Dôvodom k reálnej obave, že žalobca bude pokračovať v trestnej činnosti bolo jeho správanie a doterajší spôsob života, pre ktorý bol stíhaný, keďže ako nezamestnaný si v prevažnej miere zabezpečoval prostriedky na obživu z dlhodobého páchania trestnej činnosti, ktorá mu bola kladená za vinu. Pre skúmanie týchto rozhodujúcich skutočností nebolo podstatné, či sa žalobca dopustil skutku alebo nie, pre ktorý bol stíhaný a ako skončilo trestné stíhanie, ale to, že svojím konaním ovplyvnil postup orgánov činných v trestnom konaní tak, že bez tohto jeho konania by k vzatiu do väzby nedošlo, pretože tu bola odôvodnená obava, že žalobca bude pôsobiť na svedkov, spoluobvinených alebo ináč mariť objasňovanie skutočností dôležitých pre trestné stíhanie, k čomu už pred vzatím väzby aj došlo vo vzťahu k spoluobvinenému I. J.. Na základe vyššie konštatovaných skutočností súd dospel k záveru, že ani nárok na náhradu škody za väzbu nie je dôvodný s poukazom na § 8 ods. 6 písm. a) citovaného zákona a aj v tejto časti žalobu zamietol.

80. Vzhľadom na vyššie uvedené závery súdu o nenaplnení základných podmienok pre priznanie nároku na náhradu škody v zmysle § 6 ods. 2 a § 8 ods. 5 v spojení s § 8 ods. 6 písm. a) citovaného zákona súd žalobu žalobcu zamietol. Z tohto dôvodu súd nepristúpil ani k vykonaniu stranami sporu navrhnutých dôkazov - výsluchu žalobcu, nakoľko to súd považoval za nadbytočné a nehospodárne, pretože vykonanie tohto výsluchu by nič nezmenilo na vyššie uvedenom právnom závere súdu. Navyiac vykonanie tohto dôkazu by vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania vo veci, a preto súd maximálne zachováva zásadu hospodárnosti konania tak neurobil a vo veci rozhodol, nakoľko takýto postup by bol v rozpore s Čl. 17 CSP, t.j. v rozpore s právom druhej strany na prejednanie veci hospodárne pri predchádzaní zbytočným prietahom a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania druhej strany sporu.

81. Ostatné tvrdenia strán sporu ako pochybnosti o platnosti či neplatnosti pracovnej zmluvy, že nedošlo k úbytku majetku na strane žalobcu vo výške predstavujúcej trovy právneho zastúpenia JUDr. B. z dôvodu úhrady vyfakturovanej sumy p. C., že dané trovy boli neúčelné z pohľadu nutnosti použitia ustanovení zákona č. 655/2004 Z.z. o tarifnej odmene, že požadovaná nemajetková ujma je neprimeraná vzhľadom na limitácie na základe iných hmotnoprávných predpisov, že nebola preukázaná príčinná súvislosť medzi trestným stíhaním a psychickými problémami žalobcu, že výška sumy za väzbu 60,- Eur denne je neprimeraná, že na náhradu škody vo forme nemajetkovej ujmy mala vplyv aj medializácia

osoby žalobcu atď. neboli pre rozhodnutie vo veci právne podstatné, pretože by nemali by žiaden vplyv na vyššie uvedený právny záver súdu (viď odsek 80).

82. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP), žalobca môže vziať žalobu späť.

83. Podľa § 145 ods. 1 CSP, ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví.

84. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzátí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

85. Na základe dispozičného úkonu žalobcu, ktorý zobral svoj návrh v časti o zaplatenie sumy 200,- Eur titulom trov právneho zastúpenia vo veci podania žiadosti o predbežné prejednanie nároku a konanie o zaplatenie úroku z omeškania späť, súd v zmysle vyššie citovaného ustanovenia § 144 a 145 CSP konanie v tejto časti zastavil.

86. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti s poukazom na citované zákonné ustanovenia súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia, pričom konanie v tam uvedených častiach zastavil a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol.

87. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

88. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

89. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

90. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku a plne úspešnej žalovanej priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorej konkrétnej výške bude rozhodnuté samostatným uznesením vydaným vyšším súdnym úradníkom po právoplatnosti tohto rozsudku.

91. Podľa § 257 Civilného sporového poriadku, výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

92. V citovanom ustanovení § 257 Civilného sporového poriadku je (podobne ako predtým pri § 150 O.s.p.) fixované moderačné absolučné právo súdu zmierniť dôsledky upravujúcich platenie a náhradu trov konania. Je výrazom toho, že tam, kde zákon nemôže byť natoľko kazuistický, aby postihol celú rozmanitosť života, dotvára sa právo sudcovským výkladom. Záver súdu o tom, že je tu splnený predpoklad na priznanie práva na náhradu trov konania (podľa § 255 Civilného sporového poriadku), nevyklučuje, aby súd súčasne nedospel k záveru, že sú splnené aj predpoklady na aplikáciu § 257 Civilného sporového poriadku. A tak napriek úspechu vo veci súd skonštatuje, že niektorému z účastníkov konania vzniklo právo na náhradu trov konania, lenže sa mu nepriznalo, pretože bolo treba použiť § 257 Civilného sporového poriadku. K uplatneniu zmierňovacieho práva súdu môže dôjsť s prihliadnutím najmä na sociálne, osobné alebo aj vecné aspekty konkrétneho prípadu.

93. V tomto konkrétnom prípade súd nevidel dôvody hodné osobitného zreteľa na strane žalobcu, pretože skutočnosti ohľadom nepriaznivého osobného, sociálneho, majetkového či finančného postavenia neboli tvrdené a ani nevyplývali z obsahu spisu. Za dôvod hodný osobitného zreteľa nemožno považovať okolnosť, že právna zástupkyňa žalobcu sa až v priebehu konania oboznámila s celým obsahom vyšetrovacieho a trestného spisu, pretože so skutočnosťami ako aj dokumentmi vydanými v rámci trestného stíhania mohol a mal disponovať samotný žalobca (a to aj prípadne po odovzdaní agendy pri ukončení právneho zastúpenia predchádzajúcim právnym zástupcom JUDr. C. B.) a tieto odovzdať právnej zástupkyňi na kvalifikovanú prípravu zastúpenia v tomto konaní.

Poučenie:

Proti rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na tunajší súd v troch písomných vyhotoveniach.

Podľa ust. § 359 Civilného sporového poriadku odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa ust. § 363 Civilného sporového poriadku sa v odvolaní popri všeobecných náležitostiach podania (ust. § 127 ods. 1 a ods. 2 Civilného sporového poriadku) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 Civilného sporového poriadku odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 Civilného sporového poriadku prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nespĺní povinnosť uloženú týmto rozhodnutím, môže oprávnený podať návrh na výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).